

Новий Рік—час чудес !

Нехай виповнюються усі Ваші найсміливіші побажання !

Наш Вісник – це інформація з питань розвитку сільської місцевості та сільського господарства. Щоб отримувати його, надішліть нам електронну адресу. Ми хочемо зробити наш Вісник цікавим, актуальним, корисним, тому завжди чекаємо Ваші статті, повідомлення, рекомендації. Передрук матеріалів за умови посилання вітається.

Контакти:

вул. Героїв Оборони, 10, офіс 10, м. Київ, 03680, Україна

doradaukraine@gmail.com

www.dorada.org.ua

Редактор Корінець Р.Я.

Відповідальний за випуск Мінцевич М.Р.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Цей Вісник створено в рамках Проекту «Зміцнення спроможності Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України у сфері розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації», який фінансується Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «АгроІнвест». Здійснення зазначеного проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через USAID. Зміст матеріалів Вісника не обов'язково відображає точку зору USAID, Проекту «АгроІнвест» або уряду США.

ЗА ЄВРОПЕЙСКУ СИСТЕМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ДОРАДНИЦТВА В УКРАЇНІ

Сільськогосподарська дорадча діяльність - сукупність дій та заходів, спрямованих на задоволення потреб особистих селянських та фермерських господарств, господарських товариств, інших сільськогосподарських підприємств усіх форм власності і господарювання, а також сільського населення у підвищенні рівня знань та вдосконаленні практичних навичок прибуткового ведення господарства;

(Із Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»)

Для надання допомоги фермерам в цілях **відповідності стандартам сучасного, високоякісного сільського господарства** необхідно, щоб держави-члени ЄС продовжили використовувати всебічну систему консультування фермерів.

Система консультування фермерів повинна допомагати фермерам в отриманні більшої інформації про потоки матеріалів і процесах на фермах, що належать до екології, безпеки продуктів, здоров'ю та захист тварин без будь-якого впливу на їх зобов'язання виконання стандартів та їх відповідальність.

Держави-члени ЄС повинні мати систему консультування фермерів з земельних питань та з питань управління фермами, управління якою здійснюється одним або декількома призначеними органами або приватними організаціями.

Система консультування фермерів повинна **відповідати, принаймні, законним вимогам управління і хорошим сільськогосподарським і екологічним умовам.**

Фермери можуть брати участь у системі консультування фермерів на добровільній основі.

Держави-члени ЄС можуть визначити у відповідності з об'єктивними критеріями **пріоритетні категорії фермерів**, які мають доступ до системи консультування фермерів.

(Із Регламенту ЄС № 73/2009 Ради ЄС про заснування спільних правил для схем прямої підтримки фермерів в рамках Спільної сільськогосподарської політики і про заснування деяких схем підтримки для фермерів, що вносять зміни в Регламенті ЄС № 1290/2005, ЄС № 247/2006 , № ЄС 378/2007 та скасовує Регламент ЄС № 1782/2003.)

ЗМІСТ

НАШІ ВІТАННЯ	4
АНОНСИ	
Науково-практичний семінар “Створення сімейних кролеферм”	5
Продовольча Стратегія - Ініціатива 2015—Форум для продовольчого бізнесу України	6
АГРАРНІ НОВИНИ	
Фермери України обрали нового керманича	7
Законодавче врегулювання діяльності сімейних фермерських господарств	8
Оновлення міжнародної системи сільськогосподарських дорадчих служб	11
Сертифікація як перепустка на євrorинок. Навчання НАССР та Global GAP	12
АКТУАЛЬНЕ	
Суспільний запит на аграрні реформи	13
Стефан Вербунт: Земельна реформа потребує чіткого бачення та плану дій	18
Новорічні побоювання українських тваринників	23
Заборону на подвірний забій тварин можуть відкласти до 2017 року	27
ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ	
Підготовка місцевих кооперативних інструкторів у Полтавській області	28
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ» (ПРОДОВЖЕННЯ)	29
ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ	
Ціни на ринку живої худоби «Чародій» станом на 12 грудня 2014 року	35
Ціни на оптових ринках України станом на 12 грудня 2014 року (овочі)	36
Ціни на оптових ринках України станом на 12 грудня 2014 року (фрукти)	37
Ціни на оптових ринках України станом на 12 грудня 2014 року (круп)	38
СТАТТЯ ВИПУСКУ	
Корінець Р.Я. Дорадчі служби на шляху євроінтеграції: як досягти змін	39
Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України/	46
National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine	47

НАШІ ВІТАННЯ

*Дорогі друзі,
колеги, партнери,
усі аграрії країни !*

*Прийміть наші найщиріші вітання з
наступаючим Новим роком та Різдвом
Христовим!*

*Нехай прийдешні свята – вісники онов-
лення, мрій і сподівань – принесуть Вам і Вашим родинам добро, мир і
достаток.*

*На порозі Нового 2015 року, хочемо побажати Вам щирої сильної віри.
Віри в себе, у свою долю, у свою країну, у своє щасливе майбутнє.*

*Зичимо Вам міцного здоров'я, родинного щастя, успіхів та удачі, оп-
тимізму та незгасимої життєвої енергії !*

*Нехай Новий рік подарує Вам багато надій, здійснення великих і малих
мрій та задумів. Бо саме з цього складається щаслива доля кожної
сім'ї та усієї України.*

*Нехай у кожному Вашій оселі завітає Дід Мороз і виконає Ваші найза-
повітніші бажання, а чарівні зимові свята принесуть мир, спокій, зла-
году і радість.*

Успіхів Вам, веселих свят та щасливого Нового року!

*Щастя Вам
лижить!*

Роман Корінець,

*президент
Національної асоціації
сільськогосподарських
дорадчих служб України*

АНОНСИ

Журнал «Сучасна ветеринарна медицина» Науково-практичне видання для фахівців промислового тваринництва

Вих. № 21

«04» листопада 2014 р.

Шановні колеги та партнери!

За підтримки Міністерства аграрної та продовольства України,
Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України,
в рамках виставки Animal Farming Show,
(виставковий центр (Київ Експо Плаза, м.Київ. вул.Салютна, 2а)
у конференц-залі №1, (павільйон №3)

11.02.2015 року відбудеться
5-й Науково-практичний семінар
"Фактори відродження українського кролівництва".
Тема семінару:
Створення "сімейних кролеферм"

Організатор семінару - редакція журналу «Сучасна ветеринарна медицина»

Початок семінару - о 12-00

Реєстрація учасників семінару:

- На сайті журналу www.svm.biz.ua/ з **01.12 2014**

- 11.02.2015 року - з 11-30 у павільйоні №3. Біля конференц-залу.

Теми для розгляду та обговорення на семінарі:

- 1.Організаціні питання створення сімейних кролеферм.
- 2.Технологія розведення кроликів (франчайзинг)
- 3.Створення технологічних ланцюгів для додаткової вартості продукту (КООПЕРАЦІЯ)
 - 3.1. – кормовиробничих цехів
 - 3.2. - забійних цехів
 - 3.3. - ветеринарних пунктів та пунктів штучного осіменіння
 - 3.4. - пунктів забою і обробітку кролячих шкур.
 - 3.5. - консультативне (дорадче) обслуговування.

Головний редактор

Ю.О.Курніков

Адреса редакції: 03151, м. Київ, вул. Ушинського, 27

Тел.: (044) 245-77-25, 242-69-98; Факс: (044) 243-05-01; моб.: 8-050-423-81-86;

АНОНСИ

Продовольча Стратегія - Ініціатива 2015 / Food Strategy Initiative 2015

**Форум для продовольчого
бізнесу України**

**Дата:
5 лютого 2015р.**

Місце проведення: Конференц зала Торгово-промислової Палати України, вул. В. Житомирська 33, м. Київ

За підтримки галузевих асоціацій:

Укрцукор, Укроліяпром, Укрмолпром, Укрхлібпром, Укрпиво, Укрвинпром, Укркондпром

Світова спільнота намагається знайти рішення глобальної проблеми - забезпечення продовольством населення, що стрімко зростає у світі, приділяючи все більшу увагу формуванню адекватної стратегії досягнення глобальної продовольчої безпеки. Важливе місце в цих процесах відводиться Україні. Роль України - або сировинного експортера, який нещадно експлуатує чорноземи, або виробника високоякісних готових продуктів харчування на основі інноваційних технологій - буде предметом обговорення на міжнародному форумі Продовольчої Стратегії - Ініціатива 2015.

Мета:

- Досягти розуміння майбутнього ринку продовольства в 2050 р. - основні гравці, місткість ринку; обговорити структуру попиту, сировинну складову, постачальників, конкуренцію;
- Створення базового майданчика для обговорення, діалогу експертів продовольчої галузі, представників провідних вітчизняних і зарубіжних компаній харчової промисловості, міністерств і відомств, міжнародних організацій, наукових установ, як перший крок на шляху формування продовольчої стратегії України;
- Огляд ключових можливостей для зростання економіки в сфері виробництва продуктів харчування, поширення передового досвіду, підтримка ініціатив;
- Обговорення «дорожньої карти» для харчової промисловості в контексті виконання договору про асоціацію і ЗВТ України з ЄС;
- Координація взаємодії бізнесу і влади з метою підвищення конкурентоспроможності вітчизняної харчової та переробної промисловості на внутрішньому та зовнішніх ринках.

Запрошуються до участі:

- Експерти аграрного і продовольчого ринків;
- Керівники і власники компаній переробної та харчової промисловості;
- Керівники агрохолдинрів і фермерських господарств;
- Представники банків, страхових та інвестиційних компаній;
- Представники іноземних дипломатичних і торгових місій;
- Міжнародні фінансові організації;
- Представники профільних міністерств і відомств;
- Аудиторські, юридичні та консалтингові компанії;
- Представники наукових установ.

Більше інформації на сайті: <http://food.blackseagrainconference.com/uk/>

АГРАРНІ НОВИНИ

XXV З'ЇЗД ФЕРМЕРІВ УКРАЇНИ ОБРАВ НОВОГО КЕРМАНИЧА

23 грудня 2014 року відбувся 25 звітно-виборний з'їзд однієї із головних аграрних організацій країни - Асоціації фермерів та приватних землевласників України (АФЗУ).

На зїзді фермери України:

- заслухали та обговорили доповідь президента АФЗУ Миколи Миркевича (про роботу Ради АФЗУ за 2014 рік;
- звіт Ревізійної комісії АФЗУ;
- обрали президента та інші керівні органи АФЗУ.

Президентом АФЗУ обрано Івана Томича, одного із фундаторів цієї організації, званого фермера та політика, який у минулому вже обіймав цю посаду.

З'їзд прийняв стратегію нової аграрної політики в основі якої є формування фермерського устрою у сільській місцевості України.

Першочерговим завданням З'їзд визначив роботу по розбудові районних організацій, запровадження персоналізації фермерських господарств та перехід на фіксоване членство в Асоціації.

Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України вітає нашого давнього друга та партнера пана Івана Томича та бажає успіхів йому та усім фермерам.

АГРАРНІ НОВИНИ

ЗАКОНОДАВЧЕ ВРЕГУЛЬВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІМЕЙНИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Група народних депутатів України зареєструвала проект Закону "Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств", реєстраційний номер 1599.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту (витяг)

Господарства населення, до яких належать і особисті селянські господарства (ОСГ), відіграли важливу стабілізаційну роль у розвитку сільського господарства в період його переходу до ринкових відносин і продовжують робити незамінний внесок у виконання ним своєї багатофункціональної місії. Вони забезпечують виробництво майже половини вартості валової продукції галузі, є місцем докладання праці для зайнятих у ній осіб, залишаються вагомою складовою сільської економіки і постачальниками ресурсів для місцевих (особливо внутрішньосільських) продовольчих ринків. Водночас, у трансформаційний період в державі практично не вживалися належні заходи, спрямовані на подолання недоліків інституціонального, економічного і соціального середовищ функціонування особистих селянських господарств та їх техніко-технологічної відсталості. Це стало причиною уповільнення темпів їх розвитку, консервації ставлення селян до своїх господарств як до підсобних, втрати зацікавленості середнього і молодшого покоління сільських жителів до сімейного господарювання. Збереження і посилення зазначених явищ створює істотні загрози для сталого розвитку сільського господарства і сільської місцевості.

Особисті селянські господарства, на відміну від фермерських господарств, носять споживчий характер, мають інший мотиваційний механізм. Ведення такого господарства по суті є діяльністю, заснованою на праці членів селянської родини, з мінімальним зверненням до ринку. Такого роду діяльність з виробництва сільськогосподарської продукції орієнтована переважно на споживання продукції всередині самого господарства і не вимагає юридичного оформлення.

В ринкових умовах в середовищі господарств населення відбулися трансформаційні зрушення, наслідком яких є їх розшарування за характером сільськогосподарської діяльності. Частка господарств, які виробляють продукцію як для власного споживання, так і для продажу, зменшилась, а частки тих, що займаються сільськогосподарською діяльністю лише з метою продовольчого самозабезпечення, і тих, що виробляють переважно товарну продукцію, зросли. Приблизно 20% особистих селянських господарств України, які мають у користуванні земельні ділянки, відповідають світовим критеріям належності до виробників товарної сільськогосподарської продукції і фактично є сімейними фермерськими господарствами.

Сектор господарств населення займається виробництвом більш трудомістких та менш доходних видів сільськогосподарської продукції, зокрема: овочів – близько 85 %, молока – до 80 %, м'яса ВРХ – понад 75 %, м'яса свиней – близько 60 %. При цьому належних каналів збуту виробленої господарствами населення продукції в Україні поки не сформовано. Водночас, вирощування сільськогосподарської продукції в секторі селянських господарств має соціальну спрямованість – з одного боку, це сфера отримання доходів сільськими жителями (напрямок бізнесу), з іншого – за рахунок даного сектора держава досягає належного рівня продовольчої безпеки.

АГРАРНІ НОВИНИ

Водночас, навіть в тих галузях, в яких традиційно переважає частка ОСГ, не створені рівні конкурентні умови для ОСГ та сільгосппідприємств. В першу чергу, це стосується практики функціонування ПДВ у сільському господарстві, недосконалий механізм справляння якого викривлює конкурентне середовище для окремих категорій товаровиробників, ставить селянські господарства в гірше становище в порівнянні із сільгосппідприємствами.

В умовах посилення кризових явищ в економіці та тотального безробіття на селі, вирощування сільськогосподарської продукції для багатьох сільських домогосподарств є єдиним реальним джерелом формування сімейних бюджетів.

Нині податкові пільги носять вибірковий характер і поширюються лише на сільгоспвиробників, які мають юридичний статус, тоді як особисті селянські господарства не мають такого статусу та відповідно і можливості скористатися ними (в першу чергу, пільговим режимом справляння ПДВ). У них відсутнє джерело для компенсації вхідного ПДВ, при цьому зазначені витрати лише при виробництві молока становлять близько 2 млрд. грн., внаслідок чого селянські господарства втрачають при реалізації молока понад 6,5 % доходів.

Враховуючи, що особисті селянські господарства є найчисельнішими представниками сімейного типу господарювання в аграрному секторі економіки України, та що вони фактично уже працюють як сімейні фермерські господарства, виникла об'єктивна необхідність забезпечити створення правових, економічних та соціальних передумов їх трансформації в сімейні фермерські господарства з набуттям статусу юридичної особи чи фізичної особи – підприємця - виробника сільськогосподарської продукції, забезпечення їм повноцінної участі в аграрному ринку та посилення соціального захисту членів таких господарств, стимулювання створення на їх основі життєздатної системи сільськогосподарської обслуговуючої кооперації та подальшого забезпечення комплексного розвитку малих форм господарювання у сільській місцевості.

2. Цілі і завдання прийняття законопроекту

Даний законопроект розроблений з метою створення належних законодавчих, економічних та соціальних умов для забезпечення спрощеного порядку трансформації особистих селянських господарств в сімейні фермерські господарства, спрощення реєстрації та організації їх господарської діяльності.

Реалізація законопроекту дозволить легалізувати та вивести в правове поле діяльність особистих селянських господарств, які фактично трансформувались в сімейні фермерські господарства, як повноправних учасників аграрного ринку, які будуть вести свою господарську діяльність у відповідності до норм чинного законодавства щодо виробників сільськогосподарської продукції.

АГРАРНІ НОВИНИ

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Законопроектом передбачається внесення змін та доповнень до законів України «Про фермерське господарство» та «Про особисте селянське господарство» з метою створення правових, економічних та соціальних передумов трансформації особистих селянських господарств в сімейні фермерські господарства з набуттям статусу юридичної особи чи фізичної особи – підприємця - виробника сільськогосподарської продукції, забезпечення їм повноцінної участі в аграрному ринку та посилення соціального захисту членів таких господарств, стимулювання створення на їх основі життєздатної системи сільськогосподарської обслуговуючої кооперації та подальшого забезпечення комплексного розвитку малих форм господарювання у сільській місцевості.

Законопроектом пропонується забезпечити спрощений порядок трансформації особистих селянських господарств в сімейні фермерські господарства, спрощення реєстрації та організації їх господарської діяльності, спрощення процедури отримання дозвільних документів.

Крім того, прийняття законопроекту сприятиме усуненню наявних податкових перепон, які нині мають місце при реалізації продукції, вирощеної селянськими господарськими господарствами, та сприятиме виведення з тіні значного сегменту сільськогосподарської продукції.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту сприятиме розвитку організованого сільськогосподарського виробництва за рахунок збільшення кількості офіційних суб'єктів аграрного ринку та урегулювання правил їх діяльності у цій сфері, що в свою чергу обумовить усунення податкових перешкод у їх діяльності та зростання доходів сільського населення в цілому.

Крім того, реалізація законопроекту призведе до:

- посилення соціального та економічного захисту членів таких сімейних фермерських господарств;
- підвищення готовності і здатності селян (особливо молодого і середнього поколінь) до самостійного господарювання на сімейних засадах;
- створення на основі сімейних фермерських господарств більш життєздатної системи сільськогосподарської обслуговуючої кооперації;
- підвищення доходів сільських жителів – виробників сільськогосподарської продукції за рахунок формування сприятливої ціни на власно вироблену продукцію та поєднання окремих функцій (формування партій, первинна обробка / доробка);
- полегшення доступності селянським господарствам чинних програм бюджетної підтримки аграрного сектору і запровадження нових програм, спеціально для них призначених;
- стимулювання розвитку партнерства і кооперації в середовищі особистих селянських господарств та інтеграції їх з іншими господарськими формуваннями в агропродовольчому ланцюгу;
- посилення функції підтримки розвитку малих виробників сільсько-господарської продукції в діяльності органів державного регулювання сільського господарства.

Народні депутати України:

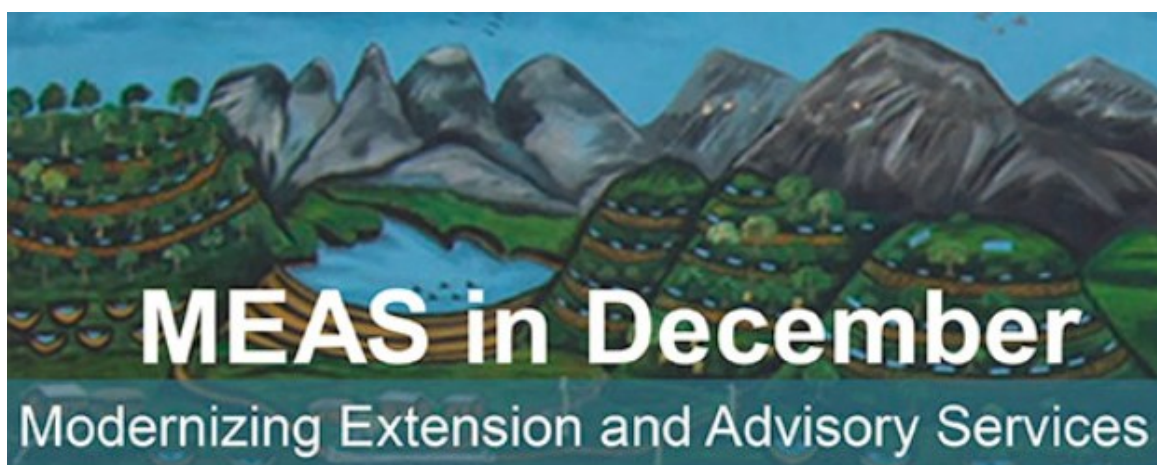
Кириленко І.Г.
Івченко В.Є.
Юрчишин В.П.
Давиденко В.М.
Бакуменко О.Б.
Заболотний Г.М.

Більше інформації на сайті: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53102

АГРАРНІ НОВИНИ

Оновлення сільськогосподарських дорадчих служб / Modernizing Extension and Advisory Services

Системи сільськогосподарського дорадництва в Африці, Азії, на Близькому Сході, у Східній Європі та Центральній Америці повинні зробити значну зміну, якщо вони хочуть ефективно служити забезпеченню продовольчої безпеки, економічному розвитку, забезпечувати потреби бідних ресурсами - чоловіків і жінок-фермерів. Нові підходи повинні спиратися на все багатство ресурсів у державних, приватних та громадських організаціях і використовуваних доступних передових інформаційних і комунікаційних технологій.

MEAS є центром передового досвіду, яка прагне сприяти і підтримувати такі зусилля.

Новини за грудень читайте тут <http://us9.campaign-archive1.com/...>

Сертифікація як перепустка на євrorинок Навчання HACCP та Global GAP

Провідні українські виробники харчових продуктів, незважаючи на думки експертів, усе частіше замислюються про вихід на європейські ринки. На заваді масованому виходу в європейські супермаркети є кілька перепон, одна з яких — сертифікація продукції за міжнародними стандартами.

24 грудня 2014 року Проект USAID AgroInvest провів тренінг з безпечності харчових продуктів та впровадження принципів HACCP та принципів належної сільськогосподарської практики (Global GAP) для представників національних аграрних галузевих асоціацій.

Мета заходу: попереднє ознайомлення представників галузевих асоціацій з основами сертифікації виробництва сільськогосподарської продукції за системою Global GAP та сертифікації переробних підприємств за системою HACCP.

За результатами проходження навчання слухачам видавались сертифікати про проходження навчання.

У подальших планах проекту AgroInvest - навчання консультантів із впровадження сертифікації виробників та переробників сільськогосподарської продукції, у якому братимуть участь сільськогосподарські дорадники.

Більше про роботу Проекту AgroInvest читайте тут:

<http://www.agroinvest.org.ua>.

АКТУАЛЬНЕ

Суспільний запит на аграрні реформи

21 листопада українському суспільству було презентовано Коаліційну угоду. Її підписали п'ять політичних партій, що складають парламентську більшість. Після обрання 2 грудня нового складу Кабінету Міністрів цей документ став підґрунтям для розробки урядової програми, яка покликана вивести країну з нинішньої економічної кризи, посилити наші євроінтеграційні процеси

Чільне місце в Коаліційній угоді відведено реформуванню сільського господарства. Зокрема, в ній знайшли відображення орендні питання, що й зрозуміло, адже на сьогодні оренда зберігає своє вагоме значення у сфері земельних відносин. Важливе місце посідають також питання, що стосуються реформування системи державної підтримки сільськогосподарського виробництва та залучення фінансів у галузь, сприяння міжнародній торгівлі, сталого розвитку сільських територій та деякі інші.

Чи задовольнить українське суспільство запропонована нова аграрна політика і чи можна її вважати реформаторською? Про це йшлося під час чергового засідання Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань.

Озирнутися назад, аби рухатися вперед

Вітчизняний АПК має міцні позиції в національній економіці. Сьогодні його внесок у ВВП становить 8%. Це доволі високий показник, особливо зважаючи на складні умови, в яких сьогодні перебуває Україна.

Сільське господарство, наголосив під час засідання Прес-клубу заступник міністра аграрної політики та продовольства Олександр Сень, у короткий термін вже вдруге переживає випробування економічною кризою. І так само, як у 2008-2009 роках, сьогодні воно витримує його гідно. Зокрема, загальний обсяг зібраних поточного року зернових сягнув рекордних 64 млн. тонн. Поставки нашої аграрної продукції на зовнішні ринки постійно збільшуються.

АКТУАЛЬНЕ

Ці показники були б вагомішими, якби не анексія Криму та війсьні дії на сході країни. Дотепер у тій частині Донбасу, яка наразі не контролюється Україною, на полях частіше можна побачити військову техніку, ніж сільськогосподарську.

Зрештою, зізнався Олександр Сень, вичерпується ресурс земельної реформи. Розпочата майже 20 років тому, вона так і не була реалізована в повному обсязі, що гальмує розвиток аграрного сектору. Тож треба думати про завтрашній день аграрної галузі, а відтак, терміново складати план її подальшого розвитку.

Цей план може формуватися з кількох важливих пунктів. Один із них, за словами Олександра Сеня, передбачає істотне поліпшення бізнес-середовища на селі. А це можливо лише за умови здійснення дерегуляції. Отож, мають бути переглянуті всі наявні регуляторні акти, щоб відмовитися в подальшому від тих, які перешкоджають бізнесу.

У земельних відносинах, сказав Олександр Сень, ми маємо збалансувати дві речі. Це, з одного боку, інтереси виробників, які працюють на землі. З другого – її власників. «Це вирішується через орендні відносини. Тому вони мають бути стабільними», – вважає посадовець.

Олександр Сень також переконаний, що сільське господарство не повинно замикатися на внутрішньому ринку. І це ще один аспект, на який слід звернути увагу. Якщо таке обмеження відбудеться, воно стане катастрофою. «Сільське господарство половину своєї продукції експортує і може надалі збільшувати обсяги її виробництва».

Ще одним пунктом перспективного плану розвитку агросектору є відновлення і зростання трудомістких галузей. Понад усе це стосується тваринництва, овочівництва, садівництва, а також стимулювання розвитку малих форм господарювання на селі. Зокрема, йдеться про створення фермерських господарств сімейного типу. Передбачається, що невдовзі вони будуть створюватися на базі особистих селянських господарств. Нині в Міністерстві аграрної політики та продовольства розробляються зміни та доповнення до чинного закону «Про фермерське господарство».

Чи варто запроваджувати мінімальний термін оренди землі?

Заступник керівника Проекту USAID «АгроІнвест» Олександр Каліберда зізнався, що особисто в нього виник ряд запитань до Коаліційної угоди. Зокрема, чому вона обійшла питання запровадження ринку землі, який має будуватися на механізмах купівлі-продажу. Натомість дуже багато сказано про оренду землі.

Олександр Каліберда наголосив, що треба бути послідовним. Свого часу селянам роздали землю, і в такий спосіб відбулася її приватизація. Вона пройшла небездоганно, проте всі визнають головний позитив: приватизація відбулася безконфліктно.

Другий її здобуток – у землі з'явився господар. Тож йому визначати її подальшу долю. Отож, ми маємо до кінця пройти шлях, на який стали майже 20 років тому. Його кінцевою метою є запровадження повноцінного ринку землі.

Натомість сьогодні дискусію переведено до іншої площини. Автори Коаліційної угоди запропонували визначити на законодавчому рівні мінімальний термін оренди землі. Щоправда, при цьому не вказали, яким він може бути. Фахівці припускають, що такий мінімальний орендний термін може сягати 8-10 і навіть більше років.

«Як на мене, це відкрите подальше законодавче закріпачення селян, – зазначив Олександр Каліберда. – Тому що їм віддали землю, але не дали можливості розпоряджатися нею. А тепер вони ще й не матимуть змоги віддавати її в оренду на стислий термін».

АКТУАЛЬНЕ

І справа не лише в тому, що в такий спосіб прямо порушується право землевласника ухвалювати самостійне рішення щодо подальшої долі своєї ділянки. Згідно з даними опитування, проведеного «АгроІнвестом», середній вік українського селянина сьогодні становить майже 60 років. Тож якщо він віддасть в оренду землю на 8-10 років, то може й не дочекатися її повернення.

На думку Олександр Каліберди, складну орендну ситуацію можна розв'язати стимулюючими заходами. «Стимулюйте, створюйте умови, переконуйте, платіть більше, і люди укладатимуть договори на триваліший термін».

Час відмовлятися від земельного мораторію

Питання орендних відносин вийшли на перший план через наявність мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Такої думки дотримується начальник Управління землеустрою, використання та охорони земель Держземагентства України Олександр Краснолуцький. За умов, коли селяни позбавлені змоги обговорювати питання щодо вартості своїх гектарів і їх потенційних покупців, вони змушені перейматися тим, кому, на яких умовах і на який термін віддати ці гектари в оренду.

«Потрібно, нарешті, ухвалювати рішення – чи дозволяти продаж земель сільськогосподарського призначення, чи забороняти його повністю. Відтермінуванням цього рішення ми просто відкладаємо лікування хвороби».

Уже впродовж понад 10 років в Україні діє земельний мораторій. Його кінцевий термін спливає 1 січня 2016 року. Звісно, в разі ухвалення закону про обіг земель сільськогосподарського призначення це може статися значно раніше. Проте дотепер у суспільстві, в політикумі та й серед фахівців аграрної галузі немає одностайності щодо потреби запровадження механізмів купівлі-продажу землі. Тому маємо невизначену ситуацію: кінцева мета (досягнення повноцінного ринку землі) ніби й миготить, та не всі на неї реагують. А звідси й нез'ясованість, в якому напрямку рухатися в найближчій перспективі.

Олександр Краснолуцький зазначив, що серед землевласників уже чимало людей, які не працюють на землі і не збираються в подальшому її самостійно обробляти. Декому вона дісталася у спадок, з яким вони не можуть дати ради. Якби не було мораторію, вони б просто продали свої гектари, а так змушені вдаватися до короткотермінової оренди, сподіваючись, що позитивне рішення з відміною заборони не забариться.

АКТУАЛЬНЕ

Земельна реформа на підтримку місцевого самоврядування

Фахівці нагадали, що для Коаліційної угоди головне – не потонути в загальних словах і обіцянках. Бо настав час виважених рішень, які забезпечать очікувані результати.

Член Ради Асоціації «Земельна спілка України» Сергій Біленко підкреслив, що таке зауваження має певне підґрунтя. Складається враження, що Коаліційна угода писалася нашвидкуруч, тому хибує на певні неточності, які в подальшому можуть мати негативні наслідки для суспільства. Так, один із пунктів передбачає завершення протягом певного періоду розмежування земель державної та комунальної власності. І це попри те, що таке розмежування, за словами Сергія Біленка, вже відбулося два роки тому.

«Виходить, що за законом розмежування вже здійснене, а ми плануємо ще раз проводити його. Ще й гроші закладатимемо під цю справу».

Проте, провадив Сергій Біленко, в Коаліційній угоді є й позитивні моменти. Один із них стосується передачі земель державної власності, що розташовані за межами населених пунктів, до комунальної власності територіальних громад сіл та міст.

Річ у тому, що з 2002 року після ухвалення нового Земельного кодексу місцеве самоврядування було позбавлене права розпоряджатися землею. Нею розпоряджалися люди, які призначалися Києвом, безпосередньо Президентом України.

«Тому передача до комунальної власності, на мій погляд, – це історична справедливість. Вона створює дієву матеріальну базу для місцевого самоврядування. Цього вимагає Конституція України. Всі ми говоримо про самодостатність місцевих громад, про те, що вони мають бути сильними, впливовими, але бідні громади ніколи не будуть сильними та незалежними», – констатував Сергій Біленко.

Кому допомагатиме держава?

За словами завідуючого кафедрою землевпорядного проектування Національного університету біоресурсів і природокористування України Андрія Мартина, головна проблема полягає у стратегічній невизначеності майбутнього вітчизняного сільського господарства. Держава повсякчас опиняється перед дилемою – чи допомагати великому агробізнесу, який забезпечує суттєві обсяги виробництва, дає стабільні прибутки і заробляє валюту на зовнішніх ринках, чи звернути увагу на дрібний та середній бізнес, який опікується соціальним розвитком сільських територій.

«Коаліційна угода де-факто каже, що ми обираємо шлях агрохолдингів, – сказав Андрій Мартин. – Все, що записано про оренду, про регулювання та багато інших речей стосуються інтересів великих землекористувачів. Але ж державної підтримки потребує розвиток дрібних господарств».

Проблема полягає в тому, що держава не має можливості надавати допомогу всім і одразу. Якщо агрохолдинги мають доступ до кредитних капіталів, а отже, забезпечені можливістю розвиватися, то у малого та середнього бізнесу з цим існують великі проблеми. По суті, перед ними постає проблема виживання.

«Єдине, що держава справді може зробити, – це прибрати корупційні бар'єри і не заважати розвиткові агробізнесу».

АКТУАЛЬНЕ

Андрій Мартин також привернув увагу до невідповідності між системою оподаткування та фінансовими потребами територіальних громад.

«Записано, що зберігаємо фіксований сільськогосподарський податок, спеціальний режим оподаткування, – зауважив він. – І тут же кажемо, що нам треба наповнювати місцеві бюджети. Це два взаємовиключні питання. Якщо ви хочете, щоб сільська громада була багатогою, то за це хтось повинен заплатити. Держава за це платити не буде. Єдиним джерелом коштів є місцевий агробізнес. Тому, якщо ми хочемо, щоб у нас відбулася реальна децентралізація влади і стали потужними територіальні громади, нам потрібен нормальний податок на нерухомість, який забере частину доходів у агробізнесу. Іншого виходу в нас немає – або багатий агробізнес, або розвинені громади. Тобто, тут державі треба знаходити компроміс».

На думку учасників засідання Прес-клубу, головне завдання Коаліційної угоди саме і полягає в пошуку таких компромісів. Бо сьогодні на них є суспільний запит. Але при цьому треба розуміти, що основний акцент все-таки має робитися на реформи.

Михайло ВЕРНИГОРА,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань *)

*) Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань діє при громадській організації «Український освітній центр реформ» (УОЦР). Про його роботу можна дізнатися за такими адресами в Інтернеті: <http://cure.org.ua> (сайт УОЦР), <http://www.facebook.com/profile.php?id=100004997832905> (сторінка Прес-клубу у Facebook).

АКТУАЛЬНЕ

Стефан Вербунт:

Земельна реформа потребує чіткого бачення та плану дій

Україна перебуває в очікуванні масштабних та глибоких економічних реформ. За різними оцінками, їх може бути з кількох десятків. Та всі фахівці – і вітчизняні, і закордонні – сходяться на тому, що в числі тих, що потребують першочергового запровадження, безумовно, має бути земельна реформа. Бо нині ситуація у земельній сфері склалася непроста. На жаль, питання, пов'язані з орендою земельних ділянок, їх використанням сільгоспвиробниками, державною реєстрацією, можливостями запровадження повноцінного земельного ринку та інші, останніми роками або зовсім не вирішувалися, або вирішувалися лише частково і не тими методами, як того потребувала ситуація.

Тож як наш уряд має сьогодні діяти з тим, щоб максимально врахувати інтереси і землевласників, і тих, хто обробляє їх гектари, і держави? Як слід вибудовувати нову земельну політику з урахуванням сучасних економічних та політичних реалій? Про це говоримо з Постійним радником Проекту Твіннінг «Допомога в розвитку відкритого і прозорого ринку сільськогосподарських земель в Україні», що фінансується ЄС та реалізується консорціумом Нідерландів, Німеччини та Литви, Стефаном ВЕРБУНТОМ.

АКТУАЛЬНЕ

- Які проблеми, на ваш погляд, гальмують здійснення земельної реформи в Україні?

- Дотепер ні Міністерство аграрної політики та продовольства України, ні Державне агентство земельних ресурсів не працювали відповідно до стратегічного плану. Бо стратегічне бачення не надходило від Кабінету Міністрів. Він не пояснив цілей земельної реформи. А якщо немає головної мети, то немає і плану заходів для її досягнення.

Другий недолік відсутності такого стратегічного бачення полягає в запізній реакції на події. Роботи проводилися не на випередження, а заднім числом. А так не можна працювати. Будь-який бізнес має план і бачення, в якому напрямі слід рухатися. Кожна людина складає власний план. Він може стосуватися особистого життя, кар'єри. Так само й уряди мають формувати бачення, стратегію та відповідний план дій.

Така ситуація існувала донедавна. Нещодавно в Україні відбулися суттєві зміни. Спочатку пройшли президентські вибори, а потім і парламентські. Вже сформовано новий уряд. Теперішні міністри мають нову енергію. За підтримки ЄС українські експерти, бізнес-спільнота, громадські організації розробляють стратегічний документ розвитку аграрної сфери і земельних відносин. І що важливо – цю роботу вони здійснюють відкритим і прозорим способом.

Від імені Міністерства аграрної політики і продовольства за цю роботу відповідає як сам новообраний міністр пан Павленко, так і два його заступники. Міністерство представило свій підхід усій донорській спільноті. Він є доволі мудрим. Його автори запропонували спочатку оцінити ситуацію, що склалася в аграрній сфері, з тим, щоб потім визначитися, куди далі рухатися.

ЄС не підштовхує Україну до якихось кроків. Ми лишень радимо, що слід зробити і як цього можна досягти.

- Одна з тих проблем, до якої привертають увагу експерти, стосується високого рівня земельної корупції. Чи поділяєте ви таку їх думку?

- Без сумніву, – існує високий рівень корупції. Земельна сфера входить до трійки найбільш корумпованих в Україні. І це ускладнює реалізацію земельної реформи.

- Боротьба з українською земельною корупцією є одним із головних напрямків роботи вашого Проекту?

- У нас є окремий напрямок, який спрямований на антикорупційну діяльність. Він зосереджується на робочих процедурах, що здійснюються в самому Держземагентстві.

- На ваш погляд, чи здатна Коаліційна угода перевести земельну реформу в Україні на європейські рейки, прискорити її реалізацію, посприяти вирішенню складних земельних питань?

- Коаліційна угода містить багато вагомих положень, які формують нову аграрну політику. Зараз найголовніше - трансформувати коаліційні положення в стратегію і, відповідно, у план заходів.

Якщо Україна дійсно щиро хоче рухатися вперед, то їй треба ухвалювати досить непрості рішення. Деякі люди відчують їх наслідки на собі. І саме уряд має вирішити, як знайти той баланс, який задовольнить громадськість.

АКТУАЛЬНЕ

Ви, мабуть, читали Коаліційну угоду. Вона дуже сильно спрямована на підвищення продуктивності виробництва. А ще - на сприяння роботі бізнес-спільноти. Але в процесі розробки стратегічного документа, особливо з питань, які стосуються земельної реформи, важливо почути голос кожного. А особливо голос представників найбільш вразливих верств населення.

Безумовно, важливо підвищити продуктивність агровиробництва, але за це доведеться заплатити певну ціну. Якщо уряд планує рухатися у цьому напрямку, то має це розуміти. А ще усвідомлювати, що певні групи від цього можуть постраждати.

Сільськогосподарський сектор України має дуалістичну природу. З одного боку, це великі агрохолдинги, які мають доступ до капіталу, до знань і до сил лобіювання. Великі агрохолдинги зорієнтовані на максимізацію прибутків і досить обмежено забезпечують зайнятість сільського населення. Для них головне – світові ринки.

А, з іншого боку, є дрібні землевласники, які, по-перше, переважно є людьми похилого віку, а, по-друге, у них немає достатнього доступу до вкрай потрібної їм інформації. Дуже часто вони не знають, до кого звернутися, якщо мають скарги. Однак саме дрібні землевласники складають соціальну структуру сільської місцевості.

Тому так – продуктивність має бути головною метою, однак якщо керуватися лише нею, то негативні соціальні наслідки для України можуть бути досить серйозними.

- Як ви оцінюєте дії нової української влади, яка в Коаліційній угоді надала перевагу не можливостям купити чи продати землю сільськогосподарського призначення, а її довготривалій оренді?

- Я вважаю, що з часом від заборони на продаж земель сільськогосподарського призначення треба відмовлятися. Але це треба робити поступово, покроково. Інакше наслідком буде великий безлад.

АКТУАЛЬНЕ

Треба визнати, що ситуація в Україні склалася нестабільна. Якщо ж із земельним мораторієм розпрощатися дуже швидко, то її можна ще більше загострити, а це суперечить інтересам розвитку сектору.

- Як могла б виглядати ця поетапність і які передумови треба створити, перш ніж знімати мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення?

- Було б дуже корисно, якби був запроваджений нормально функціонуючий ринок оренди землі. Зараз реєстрація договорів оренди проводиться жахливо. Деякі компанії змушені тримати по кілька людей, які займаються винятково реєстрацією цих договорів.

Ключовим також є необхідність спрощення цих адміністративних процедур і добре, що вона відображена в Коаліційній угоді. Зараз законодавство не передбачає можливості використання договорів оренди як застави для банків для забезпечення позик. І це стримує розвиток аграрного сектору.

Чинне українське законодавство містить багато вимог щодо того, що орендар має робити із землею. І сівозміни передбачені, і як вносити добрива... І це при тому, що уряд немає можливостей відстежувати дотримання цих вимог. Тож краще це законодавство спростити і забезпечити відображення таких положень в договорах оренди.

Також надзвичайно корисним був би такий інструмент, як консолідація земель. Але тут треба бути дуже обережним. Якщо використовувати консолідацію земель винятково для цілей підвищення їх продуктивності, то через 10-15 років можна буде відчуті її негативні наслідки для соціальної сфери села.

Кадастр все ще не наповнений всіма даними. Це також має бути пріоритетом. І, звичайно, всі транзакції із землею мають бути відкритими і прозорими. Наприклад, якщо в Голландії хтось візьме в оренду або купить якусь земельну ділянку, то інший громадянин може в онлайн-новому режимі подивитися, скільки він заплатив за неї або за її оренду.

Цей рівень прозорості забезпечує і правильність справляння податків. Наприклад, якщо земельна ділянка була куплена за однією ціною, а через тиждень хтось купує подібну за набагато меншу суму, то податковий офіс одразу почне розслідувати, що відбувається.

- В Україні з цим набагато складніше. До останнього часу доступу до інформації про землю та майно, що розташоване на ній, не було. Багато власників і особливо - наближених до влади, не хотіли, щоби громадськість дізналася, звідки у них стільки добра. Тому існує багато незареєстрованих будівель. І лише оновлений закон «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», який набув чинності 25 листопада, має змінити ситуацію на краще.

- Я можу навіть більше розповісти. Якщо зараз через Інтернет за невелику плату ми ввійдемо на сайт www.cadastr.nl, то можемо подивитися, чим володіє голландський прем'єр-міністр. Який будинок він купив, коли його купив, за яку ціну, якою є площа цього будинку, чи поширюються на нього якісь обтяження.

Інший приклад. У Бельгії були особи високого рівня, які вважали, що закони про забудову на них не поширюються. Тому в обхід них побудували собі розкішні споруди, не отримавши відповідного дозволу. І уявіть собі, уряд подбав про те, щоб бульдозери зрівняли їх із землею.

АКТУАЛЬНЕ

Звичайно, була запрошена преса. Тому що це мало послужити уроком для всіх інших громадян Бельгії. Щоб всі зрозуміли, що закони потрібно поважати і виконувати.

Це – один із способів вирішення проблеми. А одночасно потрібно запропонувати і якийсь законний вихід із ситуації для тих, хто має незаконно зведені споруди. Наприклад, їм можна запропонувати заплатити досить великі штрафи, щоб легалізувати ці будинки.

У Бельгії наведений мною приклад спрацював. Чи буде він прийнятним для вас? Це вже вирішувати вам.

- Яким чином ваш Проект посприяв посиленню ринкових відносин в земельній сфері України? Ви напрямки співпрацюєте з державними органами влади, чи вважаєте за потрібне, перш, ніж щось їм запропонувати, обговорити з громадськими організаціями, технічними проектами, котрі також займаються розробкою земельної теми?

- Ми беремо участь у численних зустрічах, запрошуємо до себе представників різних технічних проектів, громадських та донорських організацій. Їх чимало, та про одну структуру хочу сказати окремо. Йдеться про Проект USAID «АгроІнвест». Він уже тривалий час працює в Україні і зажив тут доброї слави. Проект досконало знається на земельних питаннях, докладає багато зусиль для формування організованих ринків збуту сільськогосподарської продукції, створення обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, надає консультаційну допомогу землевласникам. Ми тісно співпрацюємо з «АгроІнвестом».

Майже щомісяця зустрічі організовує канадське посольство. На них донорська спільнота намагається якнайкраще обговорити і скоординувати свої заходи, які проводить у певних сферах.

Зараз особливо ілюстративною є спільна допомога українському Мінагрополітики у розробці стратегічного документа розвитку аграрної сфери і земельних відносин, оскільки в Україні працює дуже багато донорів. Це і Світовий банк, і Представництво Європейського союзу, і Міжнародна фінансова корпорація, і навіть деякі країни, які мають тут двосторонні проекти. Всі вони об'єднали свої зусилля для того, щоб з'ясувати, які позиції в цій стратегії потрібно відобразити.

У попередні роки траплялося так, що донори реалізовували якийсь проект, але його результати не подобалися українському уряду і він міг знехтувати ними. Тепер, коли всі донори об'єдналися і узгоджують з урядом спільну позицію, вони можуть сказати: дивіться, ось критерії, які ми схвалили, – або ви виконуйте свої спільно узгоджені зобов'язання, або ми переглянемо свої програми донорської допомоги.

Тарас ТЕРНІВСЬКИЙ,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань

АКТУАЛЬНЕ

Новорічні побоювання українських тваринників

Кожен рік за східним календарем має назву якоїсь живої істоти. Наприклад, коня, тигра, мавпи або змії. Проте достеменно відомо, що наступний рік не стане роком коня, корови чи навіть свині. Бо з 1 січня набувають чинності положення закону «Про безпеку та якість харчових продуктів», які забороняють продаж сирого молока, сиру домашнього виробництва та м'яса тварин подвірного забою. А це може породити нові проблеми для власників худоби і, як наслідок, призвести до скорочення її поголів'я. І що найгірше – поставити під загрозу продовольчу безпеку країни.

Таке припущення в інтерв'ю з журналістом Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань зробив керівник напрямку «Розвиток ринкової інфраструктури» Проекту USAID «АгроІнвест» Микола ГРИЦЕНКО.

- Чому Україна вдалася до такого продовольчого нововведення?

- Коли Україна тільки починала рухатися у напрямку до об'єднаної Європи, то взяла на себе певні зобов'язання. Одне з них стосувалося забезпечення безпечності тваринницької продукції. Сьогодні воно набуло особливої ваги у зв'язку з підписанням нашою країною Угоди щодо асоційованого членства в ЄС.

- Чи не поставити такий підхід під загрозу саме існування вітчизняної тваринницької галузі? Адже 77% молока та понад 60% м'яса в нашій країні виробляють власники особистих селянських та фермерських господарств.

- З початку наступного року селяни, які мають велику рогату худобу та свиней, будуть поставлені у надзвичайно важкі умови. У них виникнуть серйозні проблеми зі збутом тваринницької продукції власного виробництва. Вони змусять багатьох відмовитися від утримання худоби. Це призведе до зменшення її поголів'я. Не виключається, що такий перебіг подій поставити під загрозу і продовольчу безпеку країни.

Якби особисті селянські господарства виробляли 3-5% тваринницької продукції, то можна було б нехтувати цим питанням. Але вони утримують понад 68% великої рогатої худоби, корів і того більше - 77%, свиней – 51%, овець і кіз – 85,7%.

Проте ці обмеження вкрай необхідні. Ми мусимо забезпечити безпечність тваринницької продукції.

АКТУАЛЬНЕ

- Згаданий закон був ухвалений ще 2009 року. Відтоді сплинуло багато часу. Чи спромоглися селяни належним чином підготуватися до роботи в нових умовах?

- Коли у 2010 році відтермінували норми цього закону до 1 січня 2015 року, уряду були дані доручення розробити заходи щодо розвитку мережі боєнь і пунктів заготівлі молока. На жаль, за 5 років, що сплинули, практично нічого не було зроблено. Саме тому одразу після Нового року селяни, які тримають худобу, матимуть додатковий клопіт.

- В яких регіонах ситуація з впровадженням закону «Про безпечність та якість харчових продуктів» складається особливо непросто?

- В тих, де найбільше утримують худобу. В першу чергу, це стосується Полісся, Західної України. Непроста ситуація також складається в Дніпропетровській, Херсонській, Черкаській, Рівненській областях.

- В системі товарного виробництва все набагато простіше: там існує контроль за безпечністю продукції. А як бути з тими селянами, які на своєму подвір'ї тримають худобу? До кого вони мають звернутися з її забоем на м'ясо, хто підтвердить безпечність зібраного в домашніх умовах молока?

- Теоретично у цьому питанні проблеми немає, бо вона вже багато років тому вирішена в країнах Європейського Союзу, в США. А у нас вона існує. Тому що через відсутність відповідної інфраструктури селяни не мають можливості забивати тварин в належних умовах, забезпечити належну передпродажну підготовку та організовано збувати свою тваринницьку продукцію.

Сьогодні в окремих регіонах України за ініціативи місцевих органів влади почали створюватися пункти заготівлі та збуту тваринницької продукції. Це ми спостерігаємо, зокрема, в Черкаській та Херсонській областях.

У Херсонській області за підтримки «АгроІнвесту» такі проекти впроваджуються доволі успішно. В першу чергу, тут реконструюють старі бойні, які діяли ще за радянських часів. Нині їх приводять у відповідність до сучасних вимог.

Найбільшу зацікавленість у вирішенні інфраструктурної проблеми демонструють голови сільських рад. Бо їм весь час доводиться відповідати на запитання односельців, що їм робити з худобою, з молоком, з іншою тваринницькою продукцією.

АКТУАЛЬНЕ

- Чи можна вважати відсутність достатньої кількості боєнь, пунктів із заготівлі молока найпроблемнішим питанням?

- Не менш проблемним залишається питання сертифікації виробництва тваринницької продукції та документального підтвердження її безпечності.

В Україні так само, як і в Європі, мають запроваджуватися дві форми сертифікації. Одна з них передбачає сертифікацію виробництва тваринницької продукції за системою Global GAP. Вона враховує дуже багато аспектів. Зокрема, власник худоби має відповісти на питання, де він брав корми, які це були корми, чи відповідають вони вимогам щодо безпечності, які містять добавки. І взагалі, якою є система утримання худоби, виробництва молока.

Також доведеться розкрити інформацію про те, хто доглядає за худобою. Чи регулярно ці люди проходять медичне обстеження, чи, часом, вони не хворіють на небезпечні хвороби.

Нещодавно фахівці «АгроІнвесту» розробили методологічні рекомендації щодо того, як підтвердити безпечність тваринницької продукції. В першу чергу, вони розраховані на дрібних сільгоспвиробників. Самостійно їм таку сертифікацію провести майже неможливо, тож мають об'єднуватися в кооперативи, створювати групи виробників тощо.

- Не виключено, що задовго до того, як селяни почнуть масово об'єднуватися в кооперативи або в якийсь інший спосіб гуртуватися, тваринницька продукція може зникнути з організованих ринків. Отож, що робити в ситуації, що складається?

- Треба хоча б на рік відтермінувати впровадження закону «Про безпечність та якість харчових продуктів». Іншого виходу у нас немає. Інакше селяни не зможуть вийти з молочною та м'ясною продукцією домашнього виробництва на організовані ринки.

Можливі й інші сценарії. Один з них особливо небезпечний. Якщо 1 січня зазначені норми «харчового» закону набудуть чинності, тваринницька продукція почне масово ховатися в тінь.

Дехто вже активно готується до такого перебігу подій. Йдеться про посередників, перекупників. Вони зацікавлені скуповувати у селян тваринницьку продукцію за копійки і на тому наживати власні капітали.

Будьте впевнені, такі ділки налагодять співпрацю з контролюючими органами. За хабарі вони оформлять будь-які дозвільні документи, які підтвердять безпечність того ж м'яса або молока. Насправді ж тваринницька продукція буде масово перероблятися у підпільних цехах, на подвір'ях з грубим порушенням санітарно-епідеміологічних норм.

І ми матимемо парадоксальну ситуацію – замість того, аби детінізувати реалізацію тваринницької продукції, через невідповідність до введення норм закону «Про безпечність та якість харчових продуктів» щодо заборони подвірного забою ми можемо ще більше тінізувати її. А в тіні, як відомо, питання безпечності харчування втрачає будь-який сенс.

- Як законодавчі новації позначаться на собівартості тваринницької продукції?

- Ми маємо розрахунки, які підтверджують - пункти організованого збору та переробки тваринницької продукції здатні працювати ефективно. У цьому сенсі селяни, які забивають худобу у дворах, їм програють. Вони так само для цього потребують газу, інших ресурсів, але витрачають їх набагато більше, ніж в організованому виробництві.

Якщо надавати послуги по забою худоби, то м'ясна продукція якнайбільше може подорожчати на 3%. І то в залежності від того, на якій відстані перебуватимуть пункти забою.

За нашими розрахунками, зона діяльності пункту забою не повинна перевищувати 15-20 кілометрів. Тому що перевозити тварин на більшу відстань економічно не вигідно.

АКТУАЛЬНЕ

- Ми говоримо про запровадження європейських підходів щодо якості та безпечності тваринницької продукції в Україні. Але дехто твердить – давайте запровадимо їх по відношенню до тієї продукції, яка експортується до того ж Євросоюзу, а щодо решти будемо поводитися, як і раніше. Що ви думаєте про таку компромісну пропозицію?

- Це досить небезпечна філософія. Тому що ми маємо наближуватися до стандартів ЄС. І чим наші споживачі гірші за європейських?

Це мені нагадує схему, яка діє сьогодні: дядько вирощує свиней для збуту, отож, купує їм комбікорми, всілякі домішки, щоб вони швидше набирали вагу, а для себе поросятко вирощує на органічній продукції.

Такого не повинно бути. Ми маємо запроваджувати однакові стандарти, однакові підходи до якості та безпечності сільськогосподарської продукції, в тому числі, й тваринницької.

- Як давно і наскільки успішно такі підходи втілювалися в інших країнах?

- У Данії проблема забою, в першу чергу, свиней почала вирішуватися ще наприкінці XIX століття. Вже у ті часи у цій країні були створені кооперативні забійні пункти, кооперативні пункти збуту худоби.

У Німеччині після другої світової війни нараховувалося близько півтисячі кооперативних пунктів забою худоби і її колективного збуту.

У США працює понад 2 тис. кооперативних боєнь. Американський фермер навіть не думає про те, як йому продати худобу. Він є членом кооперативу, який забирає у нього худобу, забиває її, організовує весь процес логістики.

Подібна система запроваджена в Канаді. Там члени кооперативу, які виробляють яловичину або свинину, взагалі не мають проблем зі збутом своєї продукції. Вони займаються лише вирощуванням худоби.

Що важливо, колективний забій худоби забезпечує мінімальні відходи. Річ у тому, що такі кооперативи знаходять канали збуту всіх складових, в тому числі, й субпродуктів.

А як це виглядає у нас? Ми часто бачимо, як у дворі забивають худобу: основне забирають, а решту закопують. Бо не хочуть із субпродукцією мати справу.

У деяких країнах Європейського Союзу практикується такий підхід - якщо в якомусь сегменті аграрної економіки виникає проблема, то до її вирішення долучається держава. Вона одразу розробляє відповідну програму. Подібний підхід солідарної відповідальності за стан справ в АПК має демонструвати й наш уряд.

Так, сьогодні ми конче потребуємо забійних цехів, забійних кооперативних пунктів. Ми потребуємо відтермінування зазначених положень закону «Про безпечність та якість харчових продуктів». Але держава не повинна стояти осторонь від процесів, які відбуваються в реальному житті. Вона має чітко сказати, що бере на себе зобов'язання фінансово, організаційно та іншим способом посприяти створенню обслуговуючої тваринників інфраструктури, на 2-3 роки звільнити кооперативні забійні пункти від оподаткування, надати їм у лізинг необхідне обладнання. Це дасть їм змогу успішно увійти в бізнес, закріпитися в ньому.

Інакше збурені проблемою люди будуть виливати молоко біля державних адміністрацій або колоти свиней на їх сходах. До речі, до подібних акцій вдаються європейські фермери. Проводять їх для того, аби влада не дрімала, напружено працювала в інтересах людей.

Максим НАЗАРЕНКО,

Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань

АКТУАЛЬНЕ

Заборону на подвірний забій тварин можуть відкласти до 2017 року

Відповідний законопроект зареєстровано у Верховній Раді

На два роки пропонує відкласти введення заборони на подвірний забій тварин на реалізацію народний депутат України від Блоку Петра Порошенка Сергій Каплін. Відповідний законопроект він зареєстрував у парламенті 17 грудня.

Нагадаймо, що згідно із Законом «Про безпечність та якість харчових продуктів», з 1 січня 2015 року забороняється реалізація на ринках необробленого молока та домашнього сиру, а також туш або частин туш тварин подвірного забою. Згідно закону, селяни повинні здавати молоко на спеціальні пункти, а тварин — на бійні, зареєстровані ветеринарною службою.

Включення цих законодавчих норм обумовлено міжнародними зобов'язаннями України. Натомість, на думку Сергія Капліна, Кабінетом Міністрів України «не було здійснено необхідних заходів для відносно "безболісного" впровадження цих вимог».

«З початку 2015 року селяни, що мають велику рогату худобу, можуть бути поставлені у надзвичайно важкі умови збуту продукції власного виробництва. Держава до цього часу не забезпечила наявність мережі боєнь, забійно-санітарних пунктів, пунктів закупівлі молока та молочних продуктів», — наголошує народний депутат.

Відтак, згідно зареєстрованого ним законопроекту «Про внесення зміни до пункту 1 розділу XI "Прикінцеві положення" Закону України "Про безпечність та якість харчових продуктів" щодо реалізації на агропродовольчих ринках продукції домашнього виробництва та подвірного забою», пропонується відкласти заборону продажу на ринках молока та сирів домашнього виробництва та туш парнокопитних та інших копитних подвірного забою на 2 роки — до 1 січня 2017 року.

За цей час Уряд повинен затвердити та почати реалізацію державної програми відкриття пунктів закупівлі молока та боєнь (забійно-санітарних пунктів) тварин, що утримуються в господарствах населення, щорічно передбачаючи її фінансування з державного бюджету.

З повним текстом законопроекту можна ознайомитися на сайті Верховної Ради України http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=52978

<http://agravery.com/ua/novyny/show/zaboronu-na-podvirnij-zabij-tvarin-mozhut-vidklasti-do-2017-roku>

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Підготовка місцевих кооперативних інструкторів у Полтавській області

На реалізацію Проекту USAID «АгроІнвест» Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України у вересні-грудні 2014 року проводить в різних регіонах України цикл семінарів-тренінгів з сільськогосподарської обслуговуючої кооперації.

Мета Проекту: підготовка регіональних та місцевих інструкторів у сфері сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, підвищення професійного рівня фахівців у цій галузі.

10 жовтня 2014 року у м. Полтаві відбувся черговий семінар-тренінг для місцевих кооперативних інструкторів.

Семінар-тренінг проведено у співпраці з Полтавською обласною сільськогосподарською дорадчою службою та Департаментом агропромислового розвитку Полтавської обласної державної адміністрації,

В роботі семінару взяли участь представники місцевої органів влади, місцевого самоврядування, що опікуються питаннями сільськогосподарської кооперації, науковці, члени дорадчих служб, керівники та члени сільськогосподарських кооперативів з різних регіонів області, фермери.

Від імені організаторів та партнерів з вітальним словом виступили: **Сергій Фролов**, - керівник Департаменту агропромислового розвитку Полтавської обласної державної адміністрації, **Роман Корінець**, - президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України, **Світлана Андрієнко**, - керівник Полтавської обласної сільськогосподарської дорадчої служби.

На семінарі-тренінгу особлива увага приділялась питанням створення та підтримки життєдіяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Правовим та фінансовим аспектам їх діяльності.

Навчання проходило за наступною тематикою:

Світовий та вітчизняний досвід функціонування СОК

(Пантелеймоненко Андрій Олексійович, доктор економічних наук, професор Полтавського університету Економіки і торгівлі)

Законодавство про СОК

(Корінець Р.Я., президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України)

Переваги СОК над іншими формами господарювання

(Андрієнко С. М., директор Полтавської обласної сільськогосподарської дорадчої служби)

Алгоритм створення кооперативу

(Грузін Т. Є., виконавчий директор Асоціації розвитку сільської місцевості Полтавщини)

Особливості статуту та правил внутрішньогосподарської діяльності СОК

(Андрієнко С.М., директор Полтавської обласної сільськогосподарської дорадчої служби)

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Забезпечення життєдіяльності СОК : обмін досвідом.

Власним досвідом поділились представники сільськогосподарських кооперативів Полтавської області (Левченко Л.М. - голова СОК «Молочник-Сушки», Олешко О.В., - голова СОК «Молочник Лівенське», Жванко Р.І., - голова СОК «Світанок», Чмихало Г.М., - голова СОК «Веселка»)

По закінченні виступів відбулося активне обговорення питань, що виникли в аудиторії.

Для кращого засвоєння матеріалу учасникам навчання було запропоновано виконати практичне завдання, а саме: підготовка плану створення СОК, його презентація й обговорення. (Модератори: **Роман Корінець, Світлана Андрієнко, Тетяна Грузін**).

Після обговорення та відповідей на запитання учасникам семінару-тренінгу було вручено сертифікати про проходження навчання.

Надаємо фотоматеріали, пов'язані з проведенням заходу.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

КОЛОНКА З ПРОДОВЖЕННЯМ
(Початок у Віснику “Поради від Доради” №17)

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР
ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕ-
РАЦІЮ»**

**КОРОТКИЙ КОМЕНТАР
ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО КООПЕРАЦІЮ»**

**ЗАКОН УКРАЇНИ
Про кооперацію**

**Розділ II
КООПЕРАТИВ**

Стаття 6. Кооператив

Кооператив є первинною ланкою системи кооперації і створюється внаслідок об'єднання фізичних та/або юридичних осіб на основі членства для спільної господарської та іншої діяльності з метою поліпшення свого економічного стану.

Відповідно до завдань і характеру діяльності кооперативи поділяються на такі типи: виробничі, обслуговуючі та споживчі. За напрямками діяльності кооперативи можуть бути сільськогосподарськими, житлово-будівельними, садово-городніми, гаражними, торговельно-закупівельними, транспортними, освітніми, туристичними, медичними тощо.

Кооператив є юридичною особою, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням.

Див.також коментар до ст. 1 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

Стаття 7. Порядок створення кооперативу

Кооператив створюється його засновниками на добровільних засадах.

Засновниками кооперативу можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, а також юридичні особи України та іноземних держав, які беруть участь у діяльності кооперативів через своїх представників.

Для початку процедури створення кооперативу як юридичної особи необхідні ініціатори — коло осіб, які бажають створити такий кооператив і візьмуть на себе не тільки тягар організаційної роботи зі створення кооперативу, а й переконують інших у правильності та привабливості їхньої ідеї. Згодом вони можуть стати засновниками кооперативу.

Ця норма встановлює, що засновниками українських кооперативів можуть бути не тільки громадяни чи юридичні особи — резиденти України, а й нерезиденти України без дискримінації за ознакою статі, соціальної, расової, політичної й релігійної приналежності людей.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Рішення про створення кооперативу приймається його установчими зборами.

Тільки засновники кооперативу, які добровільно зібралися на установчих зборах, можуть прийняти рішення про створення кооперативу. Ніхто інший, включаючи органи влади, не може примусити будь-кого створювати кооператив.

Як правило, на розгляд установчих зборів кооперативу виносяться такі питання:

1. про створення кооперативу та затвердження його статуту;
2. вибори засновників, членів правління (якщо правління обирається) та голови кооперативу;
3. призначення відповідального за державну реєстрацію кооперативу;
4. Визначення та затвердження юридичної адреси кооперативу. Кооператив може бути зареєстрований за місцем проживання одного із засновників і підтвердженням адреси реєстрації буде ксерокопія його паспорта. Може також бути договір оренди приміщення, де буде розміщений кооператив.

Рішення установчих зборів оформляється протоколом, який підписують головуючий і секретар зборів. У протоколі зазначаються особи, які брали участь в установчих зборах: для фізичної особи — прізвище, ім'я та по батькові, дані паспорта громадянина України або паспортних документів іноземця (для осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, — дані документа, який його замінює); для юридичної особи — прізвище, ім'я та по батькові уповноваженого представника юридичної особи, документ, що підтверджує його повноваження. Дані про фізичну особу засвідчуються її особистим підписом, а про юридичну особу — підписом її уповноваженого представника.

Закон встановлює процедури оформлення волевиявлення осіб, які бажають створити кооператив. Щоб таке волевиявлення формалізувати, необхідно вести протокол зборів, фіксуючи хід розгляду питань порядку денного та прийняті рішення.

У коментованій нормі встановлені вимоги до протоколу. Недотримання таких вимог може бути причиною відмови в реєстрації кооперативу як юридичної особи.

Слід звернути увагу на те, що якщо у створенні кооперативу бере участь юридична особа, то її представник має бути належним чином уповноважений для участі в таких зборах.¹⁰⁴

Чисельність членів кооперативу не може бути меншою, ніж три особи.

Закон визначає тільки мінімальну кількість членів кооперативу, оскільки за своєю природою кооператив не може бути компанією однієї особи. Максимальна кількість членів кооперативу не обмежується.¹⁰⁵

¹⁰⁴ Поняття *представництва* дається у ч. 1 ст. 237 Цивільному кодексі України — це правовідносини, в яких одна сторона (представник) зобов'язана або має право вчинити правочин від імені другої сторони, яку вона представляє

¹⁰⁵ Загальними зборами кооперативу можуть прийматися рішення щодо обмеження кількості членів кооперативу, виходячи із програми його господарської діяльності, виробничих потужностей — можливостей вчасно та якісно надавати членам кооперативу послуги та/або виконувати певні обсяги робіт.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Під час створення кооперативу складається список членів та асоційованих членів кооперативу, який затверджується загальними зборами.

Кооператив — це організації із фіксованим індивідуальним членством, тому такий список є обов'язковим.

Стаття 8. Статут кооперативу

Статут¹⁰⁶ кооперативу є правовим документом, що регулює його діяльність.

Слід зазначити, що низка вимог до статутних документів встановлюється не тільки законодавством про кооперацію, а й іншими правовими актами, зокрема Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Податковим кодексом України. Вони мають загальний характер і стосуються всіх юридичних осіб, в тому числі кооперативів.

Статут кооперативу повинен містити такі відомості:

- найменування кооперативу, його тип та місцезнаходження;
- мета створення кооперативу й вичерпний перелік видів його діяльності;
- склад його засновників;
- умови й порядок вступу до кооперативу та виходу чи виключення з нього;
- права і обов'язки членів та асоційованих членів кооперативу;
- порядок внесення змін до статуту кооперативу;
- порядок встановлення розмірів і сплати внесків і паїв членами кооперативу та відповідальність за порушення зобов'язань щодо їх сплати;
- форми участі членів кооперативу в його діяльності;
- порядок формування, склад і компетенція органів управління та органів контролю кооперативу, а також порядок прийняття ними рішень, у тому числі з питань, рішення з яких приймається одноголосно чи *кваліфікованою більшістю* голосів членів кооперативу, які беруть участь у загальних зборах;
- порядок формування, використання та розпорядження майном кооперативу;
- порядок розподілу його доходу та покриття збитків;
- порядок обліку і звітності у кооперативі;
- порядок реорганізації і ліквідації кооперативу та вирішення пов'язаних із цим майнових питань;
- порядок скликання загальних зборів;
- умови й порядок повернення паю.

Ця норма містить перелік обов'язкових норм статуту. Деякі норми закону вносять уточнення до цього переліку.

¹⁰⁶ У широкому розумінні статут є::

- зведенням правил, що визначають завдання, структуру, функції та порядок діяльності якої-небудь установи, організації та ін.;
- у деяких країнах Західної Європи у XIV–XVIII ст. — закон, урядове розпорядження або збірник законів;
- у США, Великобританії та деяких інших країнах — законодавчі акти загальноноормативного характеру;
- у міжнародному праві — найчастіше положення про діяльність якого-небудь органу.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Важливо звернути увагу на те, що статут повинен містити *вичерпний перелік* видів діяльності кооперативу. Однак це не означає, що у статуті треба перелічувати кожну із послуг, яку надаватиме кооператив. Їх можна згрупувати, вказавши таким чином: послуги у сфері тваринництва (що в дійсності означатиме широкий спектр послуг із вирощування худоби, її збуту, забезпечення кормами тощо), послуги у сфері рослинництва і т.д.

Статут може містити інші пов'язані з особливостями діяльності кооперативу положення, що не суперечать законодавству.

Кооператив може включати будь-які норми, що не суперечать законодавству до свого статуту. Однак слід пам'ятати, що *статут кооперативу має бути зареєстрований* відповідно до вимог законодавства. Якщо часто вносити зміни до статуту кооперативу, то це забиратиме чимало часу та ресурсів. Тому доцільно, щоб статут дозволяв врегульовувати окремі питання діяльності кооперативів внутрішніми документами. Для сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів таким документом є, насамперед, Правила внутрішньогосподарської діяльності.

Стаття 9. Державна реєстрація кооперативу

Державна реєстрація кооперативу проводиться в порядку, передбаченому законом.

Державна реєстрація кооперативу, як і будь-якої іншої юридичної особи, здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців».

Стаття 10. Член кооперативу

Членами кооперативу можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, юридичні особи України та іноземних держав, що діють через своїх представників, які внесли вступний внесок і пай у розмірах, визначених статутом кооперативу, додержуються вимог статуту й користуються правом ухвального голосу.

Членом кооперативу може бути фізична особа, яка досягла 16-річного віку й виявила бажання брати участь у його діяльності.

Кооператив зобов'язаний вести облік своїх членів і видати кожному з них посвідчення про членство.

Див. коментар до ст. 6 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

Слід наголосити, що засновники після створення кооперативу стають його членами і не мають жодних переваг у порівнянні з тими, хто став членом кооперативу пізніше.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Стаття 11. Вступ до кооперативу

Вступ до кооперативу здійснюється на підставі письмової заяви. Особа, яка подала заяву про вступ до кооперативу, вносить вступний внесок і пай у порядку та розмірах, визначених його статутом.

Рішення правління чи голови кооперативу про прийняття до кооперативу підлягає затвердженню загальними зборами його членів. Порядок прийняття такого рішення та його затвердження визначається статутом кооперативу.

Вступ до кооперативу здійснюється на підставі письмової заяви. Законодавець не встановлює спеціальних вимог до такої заяви.

Видається доцільним, щоб у заяві підтверджувався факт ознайомлення зі статутом кооперативу та його правилами, підтверджувався намір виконувати їхні вимоги, вказувався вид діяльності, за яким новий член кооперативу виявив бажання кооперуватися, а також зобов'язання щодо розміру такої кооперації (наприклад, обсяги реалізації молока, виробленого у господарстві кандидата у члени кооперативу). У заяві можна також викладати й інші зобов'язання чи умови.¹⁰⁷

Особа, яка подала заяву про вступ до кооперативу, вносить вступний внесок і пай у порядку та розмірах, визначених його статутом.

Відсутність такого внеску може бути причиною для відмови у прийнятті у члени кооперативу або виключення з кооперативу, якщо такі внески, відповідно до норм статуту, сплачуються протягом визначеного періоду після факту прийняття у члени кооперативу.

Вступ у члени кооперативу ґрунтується на принципі добровільності, який означає відсутність будь-якого примусу під час вступу в члени кооперативу. Членом кооперативу може стати тільки та особа, яка має таке бажання і висловить його у письмовій заяві.

Прийом у члени кооперативу розділено на два етапи:

- після подання зави рішення про прийняття нового члена приймає правління кооперативу або голова кооперативу (у залежності від того, чи є правління у кооперативі, та як порядок прийому у члени визначений статутом кооперативу),
- рішення правління кооперативу або голови кооперативу затверджується загальними зборами.

Така етапність дає можливість кооперативу оперативно залучати нових членів.

У випадку відмови особі у прийнятті у члени кооперативу або несхвалення загальними зборами рішення правління кооперативу чи голови кооперативу, що трапляється дуже рідко, усі попередньо сплачені внески повертаються. Порядок повернення внесків можна передбачити у статуті кооперативу.

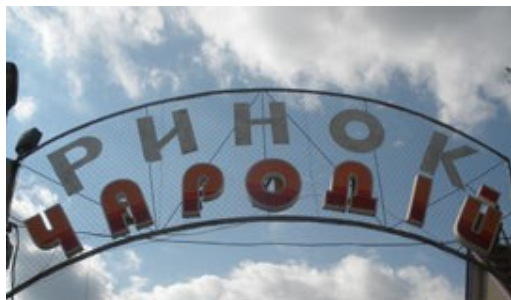
¹⁰⁷ Таку заяву можна розглядати як договір між членом кооперативу та кооперативом, оскільки тут особа заявляє про свої зобов'язання та підтверджує їх власним підписом, а кооператив, прийнявши рішення про прийом особи у свої члени, погоджується з такими зобов'язаннями.

Існує також практика укладання окремого договору про участь у господарській діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.

На загал, усе залежить від того, яка процедура підтвердження участі в господарській діяльності передбачена статутом кооперативу та Правилами внутрішньогосподарської діяльності (у сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах).

Продовження НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КОМЕНТАРЯ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ» ВИ ЗМОЖЕТЕ ПОБАЧИТИ У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ ВІСНИКА!

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

ЦІНИ НА РИНКУ ЖИВОЇ ХУДОБИ «ЧАРОДІЙ» СТАНОМ НА 17 ЖОВТНЯ 2014 РОКУ

Вид	Категорія	Ціна, грн. за кг. живої ваги
Свині без добавок	Від 90 до 120 кг живої ваги	15.00- 17.00
/ -/	Від 130 кг до 180 і вище	17.00-19.50
Свині на добавках	Від 90 до 120 кг живої ваги	18.00-20.00
/-/	Від 130 до 180 кг живої ваги	19.00-22.00
Поросятка молодняк		30.00-50.00
Бички	Від 150 до 600 кг і вище	16.00-18.50
Телиці	Від 150 до 600 кг	14.00- 16.00
Корови на забій		7.00- 12.00
Молодняк ВРХ	Від 50 до 120 кг	17.00-21.00

Адреса:

Ринок живої худоби «Чародій»

м. Жашків, Черкаської обл.

тел. 04747-6-21-23; 050-163-67-39

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ціна на оптових ринках України станом на 12 грудня 2014 року
Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

Продукція	Шувар		Нежданний		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Баклажани	30.00	32.00	--	--	39.00	40.50	--	--
Буряки столові	1.50	1.80	2.00	2.50	2.20	2.40	6.00	10.00
Картопля стандарт	1.90	2.20	2.00	2.50	2.56	2.70	7.50	8.50
Капуста білокачанна	1.70	1.90	1.50	2.50	2.00	2.20	6.00	7.00
Капуста брюсельська	10.00	10.00	--	--	20.00	22.50	--	--
Капуста броколі	15.00	15.00	7.00	15.00	21.00	23.00	--	--
Капуста пекінська	4.00	5.00	2.00	3.00	5.00	6.00	6.00	8.00
Капуста цвітна	7.00	9.00	9.00	11.00	--	--	8.00	9.00
Капуста квашена	--	--	--	--	--	--	--	--
Морква	1.50	1.80	1.50	3.00	1.90	2.30	8.00	15.00
Огірок солений	--	--	--	--	--	--	--	--
Огірок	20.00	29.00	--	--	29.00	31.00	6.50	45.00
Перець солодкий жовтий	30.00	32.00	--	--	40.00	45.00	--	--
Перець солодкий червоний	30.00	32.00	--	--	40.00	45.00	33.00	35.00
Помідор	17.00	22.00	2.00	12.00	25.00	34.00	28.00	30.00
Редька чорна	--	--	2.00	3.00	4.00	4.00	--	--
Селера	12.00	15.00	5.00	6.00	9.50	10.00	--	--
Цибуля ріпчаста	2.20	2.50	2.00	3.00	2.30	2.50	11.50	13.00
Цибуля червона	8.00	10.00	6.00	7.00	5.00	7.00	--	--
Часник	14.00	18.00	7.00	20.00	12.00	22.00	16.50	16.50

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ціна на оптових ринках України станом на 12 грудня 2014 року
Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

Продукція	Шувар		Нежданний		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Виноград	19.00	21.00	15.00	20.00	18.00	25.00	10.00	10.00
Груша	10.00	17.00	10.00	22.00	16.00	20.00	17.00	23.00
Груша Конференція	18.00	23.00	--	--	22.00	24.00	--	--
Полуниця	--	--	--	--	--	--	--	--
Малина	--	--	--	--	--	--	--	--
Слива	16.00	20.00	--	--	--	--	--	--
Яблуко	3.00	8.00	4.00	8.00	5.00	13.00	9.00	14.50

ЦІНОВА ІНФОРМАЦІЯ

Ціна на оптових ринках України станом на 12 грудня 2014 року
Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

	Шувар		Нежданий		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Борошно	4.50	5.20	--	--	8.00	13.00	5.50	7.00
Гречка	--	--	--	--	11.00	13.00	9.40	9.40
Жито	--	--	--	--	--	--	--	--
Кукурудза	--	--	--	--	--	--	--	--
Овес	--	--	--	--	--	--	--	--
Пшениця	--	--	--	--	--	--	--	--
Рис	--	--	--	--	15.00	19.00	10.75	10.75
Ріпак	--	--	--	--	--	--	--	--
Соя	--	--	--	--	--	--	--	--
Цукор	7.20	7.70	--	--	11.00	12.00	9.80	9.80
Ячмінь	--	--	--	--	--	--	--	--

СТАТТЯ ВИПУСКУ

Р.Я. Корінець,
президент Національної асоціації
сільськогосподарських дорадчих служб України

Дорадчі служби на шляху євроінтеграції: як досягти змін

17 червня 2014 року минуло 10 років з дня прийняття Верховною Радою України Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність», який спрямований на поліпшення добробуту селян та розвиток сільської місцевості. Цього часу було більш ніж достатньо, щоб сформувати життєздатну систему підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок суб'єктів господарювання щодо прибуткового ведення господарства у сільській місцевості, та сільського населення в умовах ринкової економіки. Однак, реалізація норм цього Закону органами виконавчої влади (більше того, навіть й власних нормативно-правових актів, прийнятих на виконання цього ж Закону) не була здійснена належним чином, особливо у частині надання соціально спрямованих дорадчих послуг (за рахунок бюджетних коштів), тому не вдалося досягти очікуваного результату.

Незважаючи на існування належного законодавства, сільськогосподарське дорадництво в Україні складно назвати системою: діяльність її суб'єктів поки що недоступна для більшості сільського населення. **Держава, як правило, була і залишається, незважаючи на власні рішення, пасивною в організації системи дорадництва.** Сьогоднішній стан дорадництва є скоріше свідченням втрати здобутих у попередні роки за рахунок міжнародної технічної допомоги досягнень, аніж свідченням розвитку. Існуючі приватні дорадчі служби не можуть планувати за такої невизначеності власну діяльність, не бачать власної перспективи. Тому, як наслідок, переорієнтовуються на інші види діяльності та джерела ресурсів для її забезпечення, або відмовляються використовувати кошти державного бюджету . чи зовсім припиняють діяльність. За відсутності прогнозованої державної політики (не тільки у частині дорадництва, а й у сільському господарстві загалом) неможливо «забезпечити надання соціально спрямованих дорадчих послуг не менш як 90 відсоткам суб'єктів господарювання на селі і сільського населення», неможливо створити сільському бізнесу умови, наближені до європейських. **Сподівання на те, що державна система дорадництва (надання соціально спрямованих дорадчих послуг) буде заміщена приватною в умовах практично тотальної бідності сільського населення є примарними.**

СТАТТЯ ВИПУСКУ

Як і 10 років тому справедливою є теза про слабкість інститутів й інституцій дорадництва: «немає єдиного державного підходу до розуміння завдань дорадчої діяльності та до становлення, розвитку та функціонування дорадчих служб, при тому, що потреби багатьох сільськогосподарських виробників та сільських жителів залишаються незадоволеними». Наслідком такої слабкості стало зменшення обсягів фінансування сільськогосподарської дорадчої діяльності з державного та місцевих бюджетів (соціально спрямованих дорадчих послуг). Окрім того, неритмічність, непередбачуваність та складність процедури отримання бюджетних коштів дорадчими службами, що не дозволяє забезпечити плановість і ритмічність надання дорадчих послуг. До того ж, низька вартість соціально спрямованих дорадчих послуг суттєво – разом із іншими причинами – зменшує рівень привабливості для потенційних суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності.

За фактичної відсутності офіційних публічних інституцій, які б надавали організаційну та методичну допомогу суб'єктам сільськогосподарської дорадчої діяльності, дорадництво скоріше є зараз елементом громадського просвітництва, а не професійною діяльністю.

Водночас, в умовах кризи, що склалася в Україні актуальність системи сільськогосподарського дорадництва зростає: **«дорадча діяльність може відігравати важливу роль у посткризовому відновленні країни** – надання дорадчими службами сільськогосподарським товаровиробникам порад, направлених на удосконалення їх господарської діяльності, розвиток професійної майстерності працівників, здатне сприяти підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва».

Розвиток системи дорадництва в Україні незабаром має стати важливим елементом імплементації Угоди про асоціації між Україною та ЄС, в якій передбачено, що Сторони співпрацюватимуть задля сприяння розвитку сільського господарства та сільських територій, зокрема шляхом поступового зближення політик та законодавства. Така співпраця охоплюватиме також сфери поширення знань шляхом проведення навчальних та інформаційних заходів, сприяння інноваціям шляхом проведення досліджень та просування системи дорадництва до сільськогосподарських виробників.

СТАТТЯ ВИПУСКУ

Досвід країн ЄС, в тому числі Німеччини, як й інших країн, наприклад, США, Канади, однозначно засвідчує: **система поширення сільськогосподарських знань, консультування є важливим елементом ринкової економіки.** Її ефективне функціонування є особливо актуальним для малого та середнього сільськогосподарського бізнесу, для розвитку села загалом. Вона допомагає зменшити рівень як економічних, так і соціальних втрат.

Таке розуміння значенні та ролі дорадництва формувалося тривалий час, що дозволило **сформувати сприятливі для дорадництва як неформальні, так і формальні інститути.** А також створити міцні та ефективні інституції (організації) дорадництва.

Прискорений розвиток дорадництва спостерігається у постсоціалістичних країнах, які стали членами ЄС: **за підтримки «старих» членів тут сформувалися доволі швидко формальні інститути, були створені організації з дорадництва.** Водночас, тут й досі спостерігається процес адаптації досвіду інших країн до власних особливостей та потреб, що знаходить відображення у зміні правового поля, структури та функцій організацій дорадництва.

У Європейському Союзу важливість системи сільськогосподарського дорадництва знайшла відображення як у правових актах країн – членів цієї організації, так й у правових актах Європейського Союзу. **Регламент (ЄС) № 73/2009 Ради ЄС про заснування спільних правил для схем прямої підтримки фермерів в рамках Спільної сільськогосподарської політики і про заснування деяких схем підтримки для фермерів, що вносить зміни в Регламенті (ЄС) 1290/2005, (ЄС) 247/2006, (ЄС) 378/2007 та скасовує Регламент (ЄС) 1782/2003 передбачає:** «Для надання допомоги фермерам в цілях відповідності стандартам сучасного, високоякісного сільського господарства необхідно, щоб держави-члени ЄС продовжили використовувати всебічну систему консультування фермерів, передбачену в Регламенті (ЄС) 1782/2003. Система консультування фермерів повинна допомагати фермерам в отриманні більшої інформації про потоки матеріалів і процесах на фермах, що належать до екології, безпеки продуктів, здоров'ю та захист тварин без будь-якого впливу на їх зобов'язання виконання стандартів та їх відповідальність».

СТАТТЯ ВИПУСКУ

Національне законодавство країн – членів ЄС в частині сільськогосподарського консультування розробляється відповідно до законодавства ЄС та з урахуванням особливостей національного законодавства, традицій, звичаїв кожної країни. Наш аналіз літератури засвідчує, що зарубіжне законодавство в частині дорадництва, його трансформація майже не вивчається українськими дослідниками: нам не вдалося знайти публікацій на цю тему, відсутні переклади правових актів. Але **із історії становлення та розвитку сільськогосподарського дорадництва у світі, зокрема, в країнах ЄС, слід виокремити уроки для України та сформулювати рекомендації щодо поліпшення політики у цій частині, зокрема, у контексті євроінтеграційних процесів в Україні.**

Насамперед, представникам органів влади необхідно усвідомити, що **головні конкурентні переваги сьогодні в економіці знаходяться не тільки і не стільки у володінні матеріальними ресурсами, як у площині знань, професійних навичок та вмінні швидко й ефективно її застосовувати.** Наслідком такого усвідомлення мають бути конкретні дії задля зміни status quo de facto сільськогосподарського дорадництва, його наближення до фермера: удосконалення правового поля, належне виконання прийнятих органами влади рішень, зокрема, щодо підтримки державою надання соціально спрямованих дорадчих послуг, формування культури та зміцнення інституцій дорадництва.

Однак, самого розуміння для формування ефективної системи дорадництва в Україні мало. Зважаючи на ситуацію на південному сході країни, найближчим часом в уряді не будемо можливості належним чином фінансувати створення системи дорадництва. Саме тому **зростає роль ЄС як Сторони Угоди про асоціацію у реалізації норми статті 404 цієї Угоди про «просування системи дорадництва до сільськогосподарських виробників».** Є потреба у відповідній програмі міжнародної технічної допомоги. Її відмінність від усіх попередніх програм полягатиме у націленості не на створення окремих дорадчих служб, а на **формування державної системи дорадництва.** Можна очікувати, що головним донором такої програми стане Європейський Союз. Однак, виходячи із того, що США, Канада та інші країни-донори підтримують європейський вибір України, вони б також могли стати учасниками такої програми міжнародної технічної допомоги.

АКТУАЛЬНА СТАТТЯ

Подальша інтеграція України у європейську спільноту (особливо в частині Зони Вільної Торгівлі) означає не тільки відкриття європейських ринків для українських товарів, а й зростання конкуренції. В епоху інформаційної економіки вчасна і якісна інформація є важливим фактором отримання конкурентних переваг. **Українські політики, які хочуть бути успішними, повинні про це пам'ятати, та дбати про розвиток дорадництва як інструменту для здобуття конкурентних переваг.**

1. **Ключова роль у розвитку дорадництва належить державі:** держава має не тільки дбати про формальні інститути, зокрема законодавство, а й гарантувати імплементацію правових норм.
2. Звичай, традиції є не менш важливими інститутами дорадництва, як законодавство. Тому **дорадництво у кожній країні має свої особливості.**
3. Для **формування культури дорадництва** потрібен час і робота зі зміни стереотипів.
4. Незважаючи на відмінності, усюди **основними клієнтами дорадчих служб є малий та середній сільськогосподарський бізнес, сільські громади.** Без них дорадництво не має сенсу.
5. Дорадчі послуги **мають бути доступними, наближеними до місця діяльності клієнтів.**
6. Вартість платних послуг для фермерів не повинна бути бар'єром на шляху до інновацій: **вартість послуг визначається тим, як міцно стоять фермери на ногах.**
7. Приватне (комерційне) дорадництво може **співіснувати у симбіозі** із державною системою дорадництва, однак не замінює її.
8. Політика уряду у сфері дорадництва має бути прогнозованою: **дорадчі служби мусять бачити перспективу.**
9. **Запровадження системного підходу до дорадництва:** тільки тоді дорадництво демонструє ефективність.

СТАТТЯ ВИПУСКУ

Аналіз світового та українського досвіду дорадництва також дозволяє нам **зробити деякі рекомендації щодо поліпшення політики** у цій частині, зокрема, у контексті євроінтеграційних процесів в Україні:

1. Уряду, Верховній Раді України (у рамках контрольних функцій, визначених законодавством) слід **забезпечити безумовне виконання норм Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»**, зокрема, в частині фінансування соціально спрямованих дорадчих послуг.
2. Уряду необхідно **розробити план заходів (програму) з реалізації положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і його державами-членами в частині просування системи дорадництва до сільськогосподарських виробників** з урахуванням правових актів ЄС та забезпечити їхню реалізацію. Він повинен передбачати створення професійної державної системи дорадництва та стимули для розвитку комерційного дорадництва.
3. При формуванні державної системи дорадництва слід **врахувати існуючий досвід діяльності приватних дорадчих служб**, зокрема, в частині апробації чинного законодавства, передбачити варіанти їхньої співпраці задля досягнення синергетичного ефекту.
4. Активним учасником формування та розвитку державної системи дорадництва мають стати **місцеві органи влади**. Слід передбачити перехід відповідальності за надання інформаційно-консультаційних послуг на регіональний рівень;
5. В Україні є великі резерви для розвитку державного дорадництва, насамперед, **державні установи аграрної науки та освіти, які слід використовувати більш активно та ефективно**. Залучення таких установ до дорадництва має стати частиною зазначеного плану.
6. До розробки такого плану слід залучити як українських (насамперед, представників суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності), так і **зарубіжних експертів**.
7. Тема дорадництва має стати одним із пунктів **підготовки державних службовців, чия діяльність пов'язана із розвитком сільського господарства та сільської місцевості**.
8. Як державним, так і недержавним організаціям, чия діяльність пов'язана із розвитком сільського господарства та сільської місцевості, необхідно **активізувати роботу із громадами для формування культури дорадництва**.

СТАТТЯ ВИПУСКУ

9. Уряду, Національній асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України необхідно **активізувати роботу з інтеграції та вивчення законодавства, практики світового, зокрема європейського дорадництва, розвивати співпрацю із дорадчими службами інших країн та міжнародними організаціями у цій сфері.**

10. Національній асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України необхідно активізувати діяльність з просування ідеї формування європейської системи дорадництва в Україні шляхом **формування коаліцій та партнерств зацікавлених сторін.**

Неможливо не погодитися з Урядом в тому, що «відсутність якісної системи інформаційного забезпечення, особливо невеликих виробників сільськогосподарської продукції, чий внесок в обсягах сільськогосподарського виробництва вагомий, є однією із загроз продовольчої безпеки країни. Тому ця проблема потребує негайного вирішення».

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ УКРАЇНИ

Повна назва - Всеукраїнська громадська організація «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України».

Має статус неприбуткової організації.

Скорочена назва – НАСДСУ.

Назва англійською мовою NGO "National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine".

Створена 11 березня 2003 року.

№1971. Свідectво про реєстрацію об'єднання громадян в Міністерстві юстиції України від 10 жовтня 2003 року

Першим президентом НАСДСУ був Шмідт Роман Михайлович.

До жовтня 2011 року обов'язки президента НАСДСУ виконував Гриценко Микола Петрович.

Метою діяльності Асоціації є сприяння покращенню добробуту сільського населення та розвитку сільської місцевості через підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, задоволення та захист соціальних, економічних, фахових та інших спільних інтересів членів Асоціації.

Основними завданнями Асоціації є:

- о Сприяння провадженню освітньої діяльності для сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, членів Асоціації та інших осіб із питань менеджменту, маркетингу, права, екології, застосування сучасних технологій та з інших питань, що пов'язані із сільськогосподарською дорадчою діяльністю.

- о Сприяння поширенню та впровадженню сучасних досягнень науки, техніки і технологій, демонстраційні покази форм і методів роботи сільського населення і сільськогосподарських товаровиробників.

- о Координація діяльності суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності, членів Асоціації, методичного забезпечення та розробка і впровадження правил їх поведінки.

- о Сприяння професійній підготовці дорадників та експертів дорадників шляхом організації навчання за програмами базової підготовки та підвищення їх кваліфікації за напрямками, зазначеними у кваліфікаційному свідоцтві.

- о Представництво та захист законних прав та інтересів членів Асоціації у центральних та місцевих органах державної влади у встановленому законодавством порядку.

- о Внесення у встановленому порядку пропозицій щодо розробки та вдосконалення нормативно-правових актів, що регулюють дорадчу діяльність в Україні та сприяють створенню системи правового й професійного захисту членів Асоціації.

- о Сприяння розвитку зовнішніх зв'язків членів Асоціації з міжнародними організаціями та партнерами, які займаються дорадництвом.

- о Сприяння прибутковій діяльності сільськогосподарських підприємств та підвищенню рівня життя сільського населення через активне навчання, запровадження сучасних досягнень науки, техніки і технологій, інформаційне забезпечення.

- о Сприяння популяризації дорадництва та поширення інформації про освітні програми та проекти; створення умов для доступу членів Асоціації до мережі інформаційного забезпечення та бази даних.

НАСДСУ представлена своїми членами – сільськогосподарськими дорадниками, а також сільськогосподарськими дорадчими службами (понад 70), діяльність яких регулюється Законом України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність», в усіх регіонах України.

Офіс НАСДСУ знаходиться у м. Києві.

Президент НАСДСУ - Корінець Роман Ярославович.

Віце-президент НАСДСУ - Андрієнко Світлана Михайлівна, Кропивко Михайло Федорович, Брівко Тетяна Василівна, Паньків Іван Ярославович.

Електронна пошта – doradaukraine@gmail.com.

Сайт www.dorada.org.ua.

НАСДСУ має великий досвід реалізації дослідницьких, лобістських, інформаційних, навчальних проектів, законопроектної роботи, розробки державних програм, а також досвід співпраці з зарубіжними та міжнародними організаціями, проектами міжнародної технічної допомоги різних країн.

НАСДСУ проведено декілька сотень навчальних семінарів, в тому числі міжнародних, круглих столів, міжнародних науково-практичних конференцій.

НАСДСУ започаткувала видання перших в Україні навчальних посібників «Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні» та «Посібник для сільськогосподарських дорадників», матеріалів і документів Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України в 3-х томах, програм, буклетів, брошур, довідників тощо.

НАСДСУ здійснює інформаційне забезпечення та промоції дорадчих служб через веб-сайт Асоціації, газету-вкладку «Вісник Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб «ДОРАДА» у форматі друкованого видання «Вісник «Фермер України», національне радіо, телебачення, інші засоби масової інформації.

НАСДСУ ініціювала прийняття Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» та проектами нормативно-правових актів на його виконання, в тому числі Державної цільової програми сільськогосподарської дорадчої діяльності на період до 2009 року, інших правових актів, спрямованих на розвиток сільського господарства та сільської місцевості.

Асоціація та її члени – дорадчі служби, дорадники – співпрацювали та співпрацюють на партнерських засадах з міжнародними програмами і проектами Світового банку, ФАО, Європейської Комісії, урядів Сполучених Штатів Америки, Канади, Великобританії, Німеччини, Данії, Нідерландів, Швеції, Польщі, а також з дорадчими службами Болгарії, Естонії, Латвії, Литви, Молдови, Румунії, Угорщини, Японії, Беларусі, Китаю, Російської Федерації.

Дорадчі служби на замовлення органів влади надають соціально спрямовані дорадчі послуги.

National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine

General Information

Full title is NGO "*National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine.*"

Short title is (NAAASU).

The association was found on March 11, 2003 as a non-profit private organization.

Certificate of registration of association №1971 was issued by Ministry of Justice of Ukraine on October 10, 2003.

The first president of NAAASU was Roman Schmidt.

Mykola Grytsenko was acting president of NAAASU until October, 2011.

Purpose

The purpose of the Association is to promote the improvement welfare of rural population and rural development by increasing the knowledge and practical skills of rural population and agricultural producers and protect the social, economic, professional and other common interests of its members.

Principal duties:

Primary targets of the Association are:

The association conducts educational activities for rural population, agricultural producers, members of the Association and others in the fields of management, marketing, law, ecology, modern technology etc.

The association promotes and implements modern achievements of science, engineering, technology, new forms and methods of work for rural population and agricultural producers.

The association coordinates the activities of rural population, agricultural producers, members of the Association and others.

The association contributes training of experts by organizing training programs.

The association represents and protects the legitimate rights and interests of their members in authorities.

The association makes the offers concerning the creating and improving of regulatory acts, regulates agricultural advisory services in Ukraine.

The association promotes cooperation of the members with international organizations and partners involved in advisory services.

The association supports the lucrative activity of agricultural enterprises and improves welfare of the rural population.

The association popularizes itself and extends information about educational programs, projects. Moreover organization creates conditions for access to the members of the association to databases.

Structure

NAAASU is represented by their members - agricultural advisors and agricultural extension services, whose activities are governed by the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services", in all regions of Ukraine.

Head office of NAAASU is located in Kiev (10, Heroiv Oborony st., of. 10

President of association is Korinets Roman, vice president of association is - Andriienko Svetlana, Kropyvko Mykhailo, Brivko Tetiana, Ivan Pankiv.

E-mail: doradaukraine@gmail.com.

www.dorada.org.ua

Experience

NAAASU has a huge experience of research, lobbying, information, educational projects, legislative drafting, development of state programs, as well as experience in working with foreign and international organizations, international technical assistance projects in different countries.

NAAASU has already held hundreds of seminars, roundtable discussion and scientific conferences, including international.

NAAASU has founded several textbooks, such as: "Fundamentals of agricultural Advisory in Ukraine" and "Handbook for agricultural advisers". Moreover association composed papers and documents of the National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine in 3 volumes, programs, booklets, brochures, manuals, etc.

NAAASU provides information through website of the association, newspaper "Journal of National Association of Agricultural Advisory Services", "Journal "Farmer of Ukraine", national radio, TV etc.

NAAASU initiated the adoption of the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services".

The association and its members cooperate in partnership with international programs, projects of World Bank, FAO, European Commission, the governments of the United States, Canada, UK, Germany, Denmark, the Netherlands, Sweden, Poland, and with advisory services in Bulgaria, Estonia, Latvia, Lithuania, Moldova, Romania, Hungary, Japan, Belarus, China and Russian Federation.